

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ / 21

BİRİNCİ BÖLÜM

MALATYA ADININ KAYNAĞI, TARİHİ, COĞRAFI
KONUMU, İDARİ YAPI VE TARİHİ ESERLERİ / 25

MALATYA İSMİNİN KAYNAĞI / 25

MALATYA TARİHİ / 26

Malatya Sancağı Tarihi / 26

Arapgir Kazası Tarihi / 30

Akçadağ Kazası Tarihi / 32

Pütürge Kazası Tarihi / 34

İDARİ YAPI / 34

Malatya'nın İdari Yapısı / 34

Arapgir Kazası İdari Yapısı / 35

Akçadağ Kazası İdari Yapısı / 36

Pütürge Kazası İdari Yapısı / 36

*Malatya Sancağına Bağlı Bulunan Tüm Kaza ve Nahiyelerin İsimleri
İle Köy Sayıları / 37*

Kaymakam ve Mutasarrıflar / 39

*Mutasarrıf, Kaymakamların ve Nahiyeye Müdürlerinin Sınıfları,
Maaşları ve Bağlı Oldukları Yerler / 40*

COĞRAFYA VE GENEL BİLGİLER / 41

Coğrafi Konumu / 41

Malatya Sancağı / 41

Arapgir Kazası / 42

Akçadağ Kazası / 43

Pütürge Kazası / 43

İklim / 44

Malatya Sancağı / 44

Arapgir Kazası / 44

Akçadağ Kazası / 44

Pütürge Kazası / 45

Dağlar ve Yaylalar / 45

Malatya Sancağı / 45

Arapgir Kazası / 45

Akçadağ Kazası / 46

Pütürge Kazası / 46

Yollar ve Köprüler / 46

Malatya Sancağı / 46

Arapgir Kazası / 47

Akçadağ Kazası / 47

Kaynak Sular / 48

Malatya Sancağı / 48

Arapgir Kazası / 48

Akçadağ Kazası / 49

Pütürge Kazası / 49

Madenler / 50

Malatya Sancağı / 50

Arapgir Kazası / 50

Pütürge Kazası / 50

Nehirler ve Akarsular / 51

Fırat Nehri / 51

Deyrnesih Nehri / 51

Horata Nehri / 52

Pınarbaşı (Orduzu) Nehri / 52

Kernek Suyu / 52

Tohma Nehri / 52

Ballısu Nehri / 53

Şişman Nehri / 53

Hanın Nehri / 53

Sultansuyu Nehri / 53

Nahiyeler, Müdiürlükler, Kazalar ve Sancakların Mesafe Cetveli / 54

Çiftlik-i Hümayun/Sultansuyu Çiftliği / 55

TARİHİ ESERLERİ (ASAR-I ATİKA) / 56

Malatya Sancağı / 56

Arapgir Kazası / 58

Akçadağ Kazası / 60

Pütürge Kazası / 62

İKİNCİ BÖLÜM

NÜFUS VE ÇEŞİTLİ MÜLKLER / 65

NÜFUS / 65

Müslüman Nüfus / 65

Gayr-i Müslim Nüfus / 66

Malatya Sancağı Nüfusu / 67

Malatya Merkez, Nahiye ve Köylerinin Nüfusu / 70

Mahalleler / 76

Malatya Halkı / 79

Malatya'da Yerleşen Aşiretler ve Nüfusları / 79

Arapgir Kazası Nüfusu / 80

Arapgir Kazası Merkez, Nahiye ve Köylerinin Nüfusu / 84

Mahalleler / 88

Arapgir Halkı / 89

Arapgir'de Yerleşen Aşiretler ve Nüfusları / 89

Akçadağ Kazası Nüfusu / 90

Akçadağ Kazası Merkez, Nahiye ve Köylerinin Nüfusu / 90

Mahalleler / 96

Akçadağ Halkı / 96

Akçadağ'da Yerleşen Aşiretler ve Nüfusları / 97

Pütürge Kazası Nüfusu / 97

Pütürge Merkez, Nahiye ve Köylerinin Nüfusu / 97

Pütürge Halkı / 100

MALATYA'DA BULUNAN ÇEŞİTLİ MÜLKLER / 100

Malatya Sancağı / 100

Arapgir'de Bulunan Çeşitli Mülkler / 17

Erguvan Nahiyesi / 104

Akçadağ'da Bulunan Çeşitli Mülkler / 104

Pütürge'de Bulunan Çeşitli Mülkler / 104

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RESMİ, DİNİ, SOSYAL VE EĞİTİM MÜESSESELERİ / 105

RESMİ BİNALAR / 105

Malatya Sancağı / 105

Arapgir Kazası / 107

Akçadağ Kazası / 107

Pütürge Kazası / 108

CAMİ VE MESCİDLER / 108

Malatya Sancağı / 108

Arapgir Kazası / 109

Akçadağ Kazası / 111

Pütürge Kazası / 112

MEDRESELER / 112

Malatya Sancağı / 112

Arapgir Kazası / 113

Akçadağ Kazası / 114

KÜTÜPHANELER / 114

Arapgir Kazası / 114

TEKKE, ZAVİYE VE ZİYARETGÂHLAR / 114

Malatya Sancağı / 114

Arapgir Kazası / 115

Akçadağ Kazası / 116

KİLİSELER / 116

Malatya Sancağı / 116

Arapgir Kazası / 117

Akçadağ Kazası / 118

HAN VE HAMAMLAR / 118

Malatya Sancağı / 118

Arapgir Kazası / 119

Akçadağ Kazası / 120

MEKTEP VE OKULLAR / 120

Malatya Sancağı / 120

İdadi Mektebi / 122

Malatya Rüşdiye Mektebi / 123

İbtidai Mektebler / 124

Arapgir Kazası / 125

Rüşdiye Mektebi / 126

Eski Şehir Rüşdiyesi / 127

İbtidai Mektebler / 127

Akçadağ Kazası / 129

Rüşdiye Mektebi / 129

İbtidai Mektepler / 130

Pütürge Kazası / 130

İbtidai Mektepler / 131

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ZİRAAT, TİCARET, ÜRETİM, GELİR VE GİDERLER / 133

ZİRAAT VE TİCARET / 133

Malatya Sancağı / 133

Bahçe, Bağ ve Yetişen Ürünler / 133

Ziraat ve Ürünler / 136

Hayvancılık / 136

Ticaret ve Üretim / 137

Değirmenler / 137

Tüm Mahsül ve Ürünler / 139

Arapgir Kazası / 142

Bahçe, Bağ ve Yetişen Ürünler / 142

Ziraat ve Ürünler / 142

Hayvancılık / 143

Ticaret ve Üretim / 143

Değirmenler / 144

Akçadağ Kazası / 145

Bahçe, Bağ ve Yetişen Ürünler / 145

Ziraat ve Ürünler / 145

Hayvancılık / 146

Ticaret ve Üretim / 146

Değirmenler / 147

Pütürge Kazası / 147

Bahçe, Bağ ve Yetişen Ürünler / 147

Ziraat ve Ürünler / 147

Hayvancılık / 147

Ticaret ve Üretim / 148

Malatya Sancağının Yılları Göre Gelir ve Gideri / 148

1288 (1871/1872) Yılı Bütçesi / 148

1289 (1872/1873) Yılı Bütçesi / 149

1290 (1873/1874) Yılı Bütçesi / 150

1292 (1875/1876) Yılı Bütçesi / 151

1293 (1876/1877) Yılı Bütçesi / 152

1299 (1881/1882) Yılı Bütçesi / 153

1301 (1883/1884) Yılı Gelir ve Giderleri / 153

1302 (1884/1885) Yılı Gelir ve Giderleri / 154

1305 (1887/1888) Yılı Gelir ve Giderleri / 155

1307 (1889/1890) Yılı Gelir ve Giderleri / 156

1312 (1894/1895) Yılı Gelir ve Giderleri / 157

1325 (1907/1908) Yılı Gelir ve Giderler / 157

Arapgir Kazası / 158

BEŞİNCİ BÖLÜM

MALATYA SANCAĞI MÜLKİ VE ASKERÎ TEŞKİLATI / 159

MÜLKİ TEŞKİLAT / 159

Resmi Daireler ve Memurlar / 159

Malatya Sancağı / 159

1286 (1869 - 1870) Diyarbekir Vilayeti Ma'muratü'l-Aziz Sancağına Bağlı Malatya Kazasının Resmi Daireler ve Memurları / 159

1287 - 1300 (1870 - 1883) Tarihleri Arasında Diyarbekir Vilayetine Bağlı Malatya Sancağı Resmi Daireler ve Memurları / 160

1287 (1870/1871) Yılı / 160

1288 (1871/1872) Yılı / 161

1289 (1872/1873) Yılı / 163

1290 (1873/1874) Yılı / 165

1291 (1874/1875) Yılı / 168

1292 (1875/1876) Yılı / 170

1293 (1876/1877) Yılı / 173

1294 (1877/1878) Yılı / 175

1300 (1882/1183) Yılı / 178

1301 - 1325 (1883-1909) Tarihleri Arasında Ma'muratü'l-Aziz Vilayetine Bağlı Malatya Sancağı Resmi Daireler ve Memurları / 181

1301 (1883/1884) Yılı / 181

1302 (1884/1885) Yılı / 184

1305 (1887/1888) Yılı / 187

1307 (1889/1890) Yılı / 190

1310 (1892/1893) Yılı / 193

1312 (1894/1895) Yılı / 195

1325 (1907/1908) Yılı / 198

Arapgir Kazası / 202

1286 (1869 - 1870) Diyarbekir Vilayeti Ma'muratü'l-Aziz Sancağı Maden-i Keban Kazasına bağlı Arapgir Nahiyesinin Resmi Daireler ve Memurları / 202

1287 - 1300 (1870 - 1883) Tarihleri Arasında Diyarbekir Vilayeti Ma'muratü'l-Aziz Sancağına bağlı Arapgir Kazası Resmi Daireler ve Memurları / 203

1287 (1870/1871) Yılı / 203

1288 (1871/1872) Yılı / 204

1289 (1872/1873) Yılı / 205

1290 (1873/1874) Yılı / 206

1291 (1874/1875) Yılı / 207

1292 (1875/1876) Yılı / 208

1293 (1876/1877) Yılı / 209

1298 - 1325 (1880 - 1908) Tarihleri Arasında Ma'muratü'l-Aziz Vilayetine Bağlı Arapgir Kazası Resmi Daireler ve Memurları / 210

1289 (1880/1881) Yılı / 210

1301 (1883/1884) Yılı / 212

1302 (1884/1885) Yılı / 213

1305 (1887/1888) Yılı / 215

1307 (1889/1890) Yılı / 217

1310 (1892/1893) Yılı / 218

1312 (1894/1895) Yılı / 220

1325 (1907/1908) Yılı / 222

Akçadağ Kazası / 224

1286 (1869 - 1870) Diyarbekir Vilayeti Ma'muratü'l-Aziz Sancağı Malatya Kazası Akçadağ Nahiyesi Resmi Daireler ve Memurları / 224

1287 - 1300 (1870 - 1883) Tarihleri Arasında Diyarbekir Vilayeti Malatya Sancağı Akçadağ Kazası Resmi Daireler ve Memurları / 225

1287 (1870 - 1871) Yılı / 225

1288 (1871 - 1872) Yılı / 225

1289 (1872 - 1873) Yılı / 226

1290 (1873 - 1874) Yılı / 227

1291 (1874 - 1875) Yılı / 228

1292 (1875 - 1876) Yılı / 229

1293 (1876 - 1877) Yılı / 230

1294 (1877 - 1878) Yılı / 231

1300 (1882 - 1183) Yılı / 233

1301-1325 Tarihleri Arasında Ma'muratü'l-Aziz Vilayetine Bağlı
Malatya Sancağı Akçadağ Kazası Resmi Daireler ve Memurları / 234

1301 (1883/1884) Yılı / 234

1302 (1884/1885) Yılı / 235

1305 (1887/1888) Yılı / 237

1307 (1889/1890) Yılı / 238

1310 (1892/1893) Yılı / 239

1312 (1894/1895) Yılı / 240

1325 (1907/1908) Yılı / 241

Pütürge Kazası / 242

1312 - 1325 (1894 - 1908) Tarihleri Arasında Ma'muratü'l-Aziz
Vilayetine Bağlı Pütürge Kazası Resmi Daireler ve Memurları / 243

1312 (1894/1895) Yılı / 243

1325 (1907/1908) Yılı / 243

ASKERÎ TEŞKİLAT / 245

Dördüncü Ordu-yu Hümayun Subayları / 245

Malatya Sancağı / 245

- 1286 (1869/1870) Yılı Subayları / 245
1287 (1870/1871) Yılı Subayları / 246
1288 (1871/1872) Yılı Subayları / 247
1289 (1872/1873) Yılı Subayları / 248
1290 (1873 - 1874) Yılı Subayları / 249
1291 (1874 - 1875) Yılı Subayları / 250
1292 (1875 - 1876) Yılı Subayları / 252
1293 (1876/1877) Yılı Subayları / 253
1294 (1877/1878) Yılı Subayları / 254
1300 (1882/1883) Yılı Subayları / 255
1301-1302 (1883-885) Yılı Subayları / 256
1305 (1887/1888) Yılı Subayları / 257
1307 (1889/1890) Yılı Subayları / 258
1310 (1892/1893) Yılı Subayları / 260
1312 (1894/1895) Yılı Subayları / 262
1325 (1907/1908) Yılı Subayları / 263

Arapgir Kazası / 264

- 1293 (1876 - 1877) Yılı Subayları / 264
1298 (1880/1881) Yılı Subayları / 265
1301 (1883/1884) Yılı Subayları / 265
1302 (1884/1885) Yılı Subayları / 266
1312 (1894/1895) Yılı Subayları / 267
1325 (1907/1908) Yılı Subayları / 267

Akçadağ Kazası / 268

- 1290 (1873/1874) Yılı Subayları / 268

1291 (1874/1875) Yılı Subayları / 268

1292 (1875/1876) Yılı Subayları / 269

1325 (1907/1908) Yılı Subayları / 269

İlmiye, Mülkiye ve Askerî Rütbelerde Olan Malatyalılar / 270

SON SÖZ / 273

KAYNAKLAR / 275

SÖZLÜK / 277

SÂLNÂMELELER / 285